

Temeljne pravice

Finska

Nacionalna sodišča

[Nacionalne institucije za varstvo človekovih pravic](#)[Varuh človekovih pravic](#)[Specializirani organi za varstvo človekovih pravic](#)

Drugo

Nacionalna sodišča

Okrožna sodišča obravnavajo kazenske in civilne zadeve ter zadeve v zvezi z zahtevki. Odločbo prvostopenjskega sodišča je običajno mogoče predložiti v presojo višjemu sodišču. Zoper odločbo okrožnega sodišča se je mogoče pritožiti pri pritožbenem sodišču. Zoper odločbo pritožbenega sodišča pa se je mogoče pritožiti pri vrhovnem sodišču, če to sodišče dovoli možnost pritožbe.

Upravna sodišča obravnavajo pritožbe zoper odločbe organov. Pritožba zoper odločbo upravnega sodišča se vložijo pri vrhovnem upravnem sodišču.

Med specializiranimi sodišči so gospodarsko sodišče, delovno sodišče, sodišče za zavarovalne zadeve in višje sodišče za obtožbe funkcionarjev.

Kontaktne podatke sodišč so na voljo na naslednjih spletiščih:

[kontaktni podatki](#) v finščini,

[kontaktni podatki](#) v angleščini.

Nacionalne institucije za varstvo človekovih pravic

Leta 2012 je bil pod okriljem urada parlamentarnega varuha človekovih pravic ustanovljen funkcionalno samostojen in neodvisen center za človekove pravice. Vloga centra za človekove pravice je razširjati informacije ter spodbujati izobraževanje, usposabljanje, raziskave in sodelovanje na področju temeljnih in človekovih pravic. Center pripravlja poročila o uresničevanju temeljnih in človekovih pravic ter prevzema pobude in daje izjave za spodbujanje teh pravic. Poleg tega sodeluje tudi pri mednarodnih prizadevanjih za spodbujanje temeljnih in človekovih pravic. Center za človekove pravice ne obravnava pritožb ali drugih posameznih primerov, za katere je pristojen najvišji zakonski nadzorni organ.

Varuh človekovih pravic

Parlamentarni varuh človekovih pravic

Na parlamentarnega varuha človekovih pravic se je mogoče obrniti, kadar se sumi, da organi ali uradniki niso ravnali v skladu z zakonom ali izpolnili svojih obveznosti. Nezakonito je na primer kršenje temeljnih pravic. Pri varuhu človekovih pravic se lahko pritoži vsakdo. Pritožba se lahko nanaša na zadevo v zvezi s pritožnikom, mogoče pa se je pritožiti tudi v imenu druge osebe ali skupaj z drugimi. Varuh človekovih pravic pritožbo obravnava, če se upravičeno domneva, da je organ ravnal nezakonito. Pritožbe se obravnavajo brezplačno. Varuh človekovih pravic v okviru obravnave zasliši osebo ali organ, zoper katerega je vložena pritožba. Poleg tega zahteva poročila in izjave različnih organov ter lahko po potrebi inšpektorjem iz svojega urada naroči, naj opravijo preiskave. Pritožbe se obravnavajo brezplačno.

Najstrožji med različnimi ukrepi, ki jih ima na voljo varuh človekovih pravic, je kazenski pregon zaradi nezakonitega ravnanja. Druga možnost je, da varuh človekovih pravic zadevnemu uradniku izreče uradni opomin. V večini primerov izrazi svoje mnenje o tem, zakaj je bil izvedeni postopek nezakonit ali zakaj je vključeval malomarnost, ter izda opozorilo o pravilnem postopku. Varuh človekovih pravic lahko izda tudi priporočilo za odpravo napake in državni svet opozori na pomanjkljivosti, ki jih je opazil v zakonskih določbah ali predpisih.

Urad parlamentarnega varuha človekovih pravic

Ulica: Arkadiankatu 3, Helsinki

Poštni naslov: FI-00102 Eduskunta (Parlament)

Spletišče: <https://www.oikeusasiamies.fi/en/web/guest>

E-pošta: oikeusasiamies@eduskunta.fi

Telefon: +358 9 4321

Telefaks: +358 9 432 2268

Pravosodni kancler

Na pravosodnega kanclerja se je mogoče obrniti v zadevi, ki se nanaša neposredno na pritožnika, ali v kateri koli drugi zadevi, če pritožnik meni, da so organi, uradniki ali druge osebe ali organi, ki opravljajo javne funkcije, ravnali nepravilno ali zanemarili svoje obveznosti ali da je član odvetniške zbornice zanemaril svoje obveznosti. Poleg tega se lahko na pravosodnega kanclerja obrne vsakdo, ki meni, da ni bila spoštovana temeljna ali človekova pravica, zagotovljena z ustavo. Pritožbe obravnava pravno usposobljeno osebo, ki priskrbi vso potrebno dodatno dokumentacijo. Pritožniku se običajno omogoči, da vložijo repliko toženi stranki. Nato prejme pisno odločbo po pošti. Storitve urada pravosodnega kanclerja so za pritožnika brezplačne.

Če se ugotovi, da je bil postopek nezakonit ali nepravilen, lahko pravosodni kancler uradniku izreče opomin ali izda navodila o pravilnem postopku za v prihodnje. V hujših primerih lahko zahteva vložitev obtožnice zoper uradnika. Če pravosodni kancler meni, da je to nujno, lahko predlaga spremembo določb ali navodil, razveljavitev sodne odločbe ali vložitev izrednega pravnega sredstva. Že s samo preiskavo, ki jo opravi pravosodni kancler, se lahko doseže, da organ ali uradnik odpravi svojo napako.

Urad pravosodnega kanclerja

Ulica: Snellmaninkatu 1, Helsinki

Poštni naslov: PL 20, 00023 Valtioneuvosto (PP 20, FI-00023 Vlada)

Spletišče: <https://www.okv.fi/en/>

E-pošta: kirjaamo@okv.fi

Telefon: +358 295162902

Telefaks: +358 916023975

Kontakt: tiedotus@okv.fi

Specializirani organi za varstvo človekovih pravic

Varuh otrokovih pravic

Zakon določa naslednje naloge varuha otrokovih pravic:

spremljanje dobrega počutja otrok in mladostnikov ter uresničevanje njihovih pravic, vplivanje na nosilce odločanja z vidika otrok, ohranjanje stikov z otroki in mladostniki ter posredovanje informacij, ki jih prejme od njih, nosilcem odločanja, posredovanje informacij o otrocih strokovnjakom, ki delajo z otroki, organom in javnosti, razvijanje sodelovanja med odgovornimi za politiko v zvezi z otroki, spodbujanje Konvencije ZN o otrokovih pravicah.

Urad varuha otrokovih pravic

Naslov: Vapaudenkatu 58 A, FI-40100 Jyväskylä

Spletišče: <http://www.lapsiasia.fi/en/>

E-pošta: lapsiasiavaluutettu@oikeus.fi

Telefon: +358 295 666 850

Telefaks: +358 143374248

Organ za enakost

Varuh za enakost

Varuh za enakost je odgovoren za: nadziranje upoštevanja zakona o enakosti spolov ter prepovedi diskriminacije, zlasti diskriminacije pri razpisih za prosta delovna mesta; spodbujanje cilja zakona prek pobud, svetovanja in navodil; zagotavljanje informacij v zvezi z zakonom o enakosti in njegovim izvajanjem ter spremljanje uresničevanja enakosti spolov v različnih družbenih sektorjih. Varuh za enakost nadzira tudi uresničevanje varstva spolnih manjšin pred diskriminacijo.

Urad varuha za enakost

Poštni naslov: PL 22, 00023 Valtioneuvosto (PP 20, FI-00023 Vlada)

Ulica: Hämeentie 3, Helsinki

Spletišče: <https://www.tasa-arvo.fi/web/EN/>

E-pošta: tasa-arvo@oikeus.fi

Telefon: +358 295666840

Telefonska linija za pomoč: +358 295 666 842 (pon–čet: 9.00–11.00 in 13.00–15.00, pet: 9.00–11.00)

Telefaks: +358 916074582

Varuh za nediskriminacijo

Varuh za nediskriminacijo spodbuja enakost in obravnava diskriminacijo. Varuh je neodvisen organ.

Na varuha za nediskriminacijo se je mogoče obrniti, kadar ste izkusili ali opazili diskriminacijo na podlagi starosti, porekla, nacionalnosti, jezika, vere, prepričanj, mnenj, političnih dejavnosti, udejstvovanja v sindikatih, družinskih razmerij, zdravja, invalidnosti, spolne usmerjenosti ali drugih osebnih razlogov. Naloge varuha vključujejo tudi ozaveščanje o pogojih, pravicah in statusu skupin, ki so izpostavljene diskriminaciji, na primer tujcev. Varuh poleg tega nadzoruje izgon tujih državljanov in deluje kot nacionalni poročevalec o trgovini z ljudmi.

Delo varuha za nediskriminacijo v praksi med drugim vključuje svetovanje, preiskovanje posameznih primerov, spodbujanje sprave, usposabljanje, zbiranje podatkov, vplivanje na oblikovanje zakonodaje in ravnanje organov ter pravno pomoč. Naloge in pravice varuha so določene v [zakonu o nediskriminaciji](#) in [zakonu o varuhu za nediskriminacijo](#).

Varuh za nediskriminacijo obravnava tudi diskriminacijo na podlagi spola ali spolne identitete.

Urad varuha za nediskriminacijo

Poštni naslov: PL 24, 00023 Valtioneuvosto (PP 20, FI-00023 Vlada)

Ulica: Ratapihantie 9, Helsinki

Spletišče: <https://www.syrjinta.fi/web/EN/>

E-pošta: yvv@oikeus.fi

Telefon: +358 295 666 800

Služba za stranke: +358 295 666 817 (med tednom: 10.00–12.00, s spremenjenimi uradnimi urami v poletnih mesecih)

Telefaks: +358 295 666 829

Kontakt: +358 295 666 813 ali +358 295 666 806

Organ za varstvo podatkov

Pooblaščenec za varstvo podatkov

spremlja skladnost z zakonodajo o varstvu podatkov in drugimi zakoni o obdelavi osebnih podatkov,

ozavešča o tveganjih, pravih, zaščitnih ukrepih, obveznostih in pravicah, povezanih z obdelavo osebnih podatkov,

izvaja preiskave in preglede,

nalaga upravne sankcije za kršitve Splošne uredbe o varstvu podatkov,

izdaja mnenja o zakonodajnih in upravnih reformah v zvezi z varstvom posameznikovih pravic in svoboščin glede obdelave osebnih podatkov,

izdaja mnenja o kaznivih dejanjih, povezanih z obdelavo osebnih podatkov,

nadzoruje obdelavo podatkov o kreditih in poslovnih kreditih,

obrnava zahteve za izdajo določb o pravicah posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in sporočil v zvezi z drugimi vprašanji glede obdelave osebnih podatkov,

prejema sporočila drugih pooblaščenih oseb za varstvo podatkov,

prejema sporočila o kršitvah varstva osebnih podatkov,

pripravi časovni raspored potrebnih ocen učinka v zvezi z varstvom podatkov,

ocenjuje predhodna posvetovanja o obdelavi podatkov z visokim tveganjem,

sprejme kodeks ravnanja in standardne pogodbene klavzule,

spodbuja uvedbo certificiranja in akreditacijo certifikacijskega organa ter odloča o umiku izdanih certifikatov,

sodeluje z drugimi organi EU za varstvo podatkov prek enotne kontaktne točke,

sodeluje pri dejavnostih in odločanju Evropskega odbora za varstvo podatkov ter po potrebi predloži zadeve odboru.

Urad pooblaščenca za varstvo podatkov

Poštni naslov: PL 800, 00531 Helsinki (PP 800, FI-00520 Helsinki)

Ulica: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Spletišče: <https://tietosuoja.fi/en/home>

E-pošta: tietosuoja@om.fi

Telefon: +358 295666700

Telefonska linija za pomoč: +358 295 666 777 (pon–sre: 9.00–11.00, s spremenjenimi uradnimi urami v poletnih mesecih)

Drugo

Pravna pomoč

Namen pravne pomoči je posameznikom omogočiti, da dobijo strokovno pravno pomoč v celoti ali deloma na stroške države. Pravna pomoč zajema vse pravne zadeve. Vendar se običajno ne dodeli, če ima prosilec sklenjeno zavarovanje stroškov postopka, ki krije stroške obravnavane zadeve. Obdolženec v kazenskem postopku ima ne glede na finančno stanje v nekaterih okoliščinah pravico do zagovornika po uradni dolžnosti, ki ga plača država. Žrtvi hudega nasilnega kaznivega dejanja ali kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost se lahko ne glede na njen dohodek na stroške države zagotovi pravni svetovalec. Pravna pomoč ni na voljo gospodarskim družbam ali korporacijam. V zadevah, ki se obravnavajo v tujini, pravna pomoč vključuje stroške pravnega svetovanja.

Pravno pomoč v sodnih postopkih zagotavljajo odvetniki za javno pravno pomoč, odvetniki in drugi poklicni pravni zastopniki; v drugih zadevah pravno pomoč zagotavljajo odvetniki za javno pravno pomoč, zaposleni v uradih za državno pravno pomoč. Ti uradi imajo običajno sedež v istih občinah kot okrožna sodišča. Kontaktni podatki uradov za državno pravno pomoč so na voljo na spletišču: <https://oikeus.fi/en/index/ylhteystiedot.html>.

Svetovalni center za begunce

Svetovalni center za begunce je nevladna organizacija, ki zagotavlja pravno pomoč in svetovanje prosilcem za azil, beguncem in drugim tujcem na Finskem. Center si tudi prizadeva za izboljšanje položaja prosilcev za azil, beguncev in drugih priseljencev na Finskem ter sledi azilni in begunski politiki Evropske unije.

Naslov: *Pasilanraittio 9 B, 00240 Helsinki (Kaisaniemenkatu 4 A, 6. nad., FI-00100 Helsinki)*

Spletišče: <https://www.pakolaisneuvonta.fi/en/legal-services/>

E-pošta: pan@pakolaisneuvonta.fi

Telefon: +358 923 139 300

Telefaks: +358 923139310

Zadnja posodobitev: 28/07/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.